

سوالات خارج از کتاب، با دشواری بالا و اشتباه

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی ایرادهای متعدد کنکور را فهرست کرد

سوالات خارج از کتاب، با دشواری بالا و اشتباه

گروه اجتماعی | به فاصله کوتاهی پس از پایان گرفتن آزمون سراسری سال 1400 رییس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در نامه‌ای گلایه‌آمیز به رییس سازمان سنجش از نبود تطابق میان برخی سوال‌های آزمون با محتوای کتاب‌های درسی نوشت و گفت: «پیشنهاد می‌شود سریعاً کارگروهی در آن سازمان تشکیل، تا اعتراضات به عمل آمده در خصوص سوالات آزمون مذکور بررسی و نسبت به تصمیم‌گیری در خصوص حذف سوالات نامعتبر اقدام عاجل صورت پذیرد و نتیجه از طریق رسانه‌های جمعی به اطلاع داوطلبان و خانواده‌هایشان برسد.» در پاسخ به این نامه حسن ملکی بود که یک روز بعد سخنگوی سازمان سنجش اعلام کرد هیچ‌کدام از سوالات کنکور ۱۴۰۰ خارج از محتوای کتاب‌های درسی نبود و همه سوالات از سرفصل‌های کتاب‌هایی که وزارت آموزش و پرورش مصوب کرده و به سازمان سنجش آموزش کشور اعلام کرده بود، طراحی شده بودند و بعد از کسانی که مدعی نامعتبر بودن سوال‌ها هستند، خواست: «سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی آموزش و پرورش اعلام کند کدام سوال کنکور ۱۴۰۰ خارج از اهداف تعیین‌شده و سرفصل اعلام‌شده طراحی شده است تا ما بتوانیم این موارد و مستندات را در سازمان سنجش آموزش کشور بررسی کنیم.» روز گذشته حسن ملکی «از اعلام دقیق مشکلات سوالات کنکور سراسری 1400 با نگاهی کارشناسانه و دقیق» خبر داد. مرکز اطلاع‌رسانی و روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش روز گذشته به نقل از حسن ملکی به دانش‌آموزان اطمینان داد که سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در جهت منافع و مصالح آنها حساس است و موضع‌گیری لازم را خواهد داشت: «کتاب‌های درسی در سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی تولید شده و خانواده‌ها و دانش‌آموزان نیز از ما انتظار دارند مدافع منافع یادگیری آنها باشیم، ما قبلاً حذفیات را به سازمان سنجش اعلام کرده بودیم اگر این‌طور نبود سازمان سنجش می‌توانست بگوید که حذفیات را به آنها اعلام نکرده یا دیر اعلام کرده‌ایم. انتظار نداشتیم این نکات مورد بی‌اعتنایی قرار بگیرد. مساله این است که دانش‌آموزان نتوانستند به این سوالات پاسخ دهند؛ مشخصاً دانش‌آموزان اولین تستی که می‌زنند مربوط به درس ریاضی است و با سوالاتی مواجه می‌شوند که در حذفیات اعلام‌شده و به‌طور طبیعی از نظر روانی به

هم می‌ریزند و به احتمال زیاد نتوانستند دیگر سوالات را پاسخ دهند.»

با این ابراز همدردی آشکار سازمان پژوهش با معترضان به سوالات آزمون سراسری، انتظار می‌رود که امسال تغییراتی در نحوه اعلام نتایج حاصل شود اما با به پایان رسیدن کنکور و سپرده شدن امور به دست سازمان سنجش آیا راهی برای اصلاح احتمالی امتیازبندی‌ها هست؟ ملکی در پاسخ به این سوال توضیح داد: «انتظار داریم تدبیری بیندیشند. مسأله‌دار بودن این سوالات را سازمانی بیان می‌کند که کتاب‌های درسی را تالیف کرده است. وقتی سازمانی که خودش کتاب‌های درسی را تولید کرده به این نتیجه رسیده که برخی از سوالات خارج از اهداف کتاب و برخی از سوالات از بخش حذفیات اعلام‌شده طراحی شده؛ بر خودمان وظیفه می‌دانیم از منافع دانش‌آموزان دفاع کنیم. فکر می‌کنم کارگروه مشترک ما و سازمان سنجش و تعدادی از صاحب‌نظران موارد را بررسی کرده و با توجه به قوانین موجود راهکارهایی ارائه دهند؛ آنچه مسلم است هرگز صلاح نمی‌دانم که این قضیه به سال آینده موکول شود چون الان خانواده‌ها و دانش‌آموزان نگران هستند و باید به آنان پاسخ داد.» رییس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی ادامه داد: با توجه به آموزش مجازی دانش‌آموزان در شرایط کرونایی قاعدتاً باید مراعات حال دانش‌آموزان را می‌کردند که متأسفانه نه‌تنها مدنظر قرار ندادند بلکه سوالاتی با دشواری بسیار بالا و تعداد قابل‌توجهی نیز خارج از کتاب درسی بوده است. تقاضا دارم بیانیه صادرشده مولفان را که جمع قابل‌توجهی از صاحب‌نظران حوزه ریاضی و دبیران صاحب‌نظر در این عرصه امضا کرده‌اند، ملاحظه کنند. سازمان پژوهش فهرستی از ایرادات سوالات آزمون ارائه کرده است، سوالاتی که به گفته این سازمان هم از بُعد کیفی و هم از بُعد کمی دارای مسائل و مشکلات متعدد بوده‌اند: «طی بررسی‌ای که انجام شد در درس ریاضی رشته ریاضی 8 سوال (معادل 14 درصد) خارج از کتاب درسی و 13 سوال (معادل 24 درصد) خارج از اهداف کتاب درسی و یک سوال اشتباه بوده است. یک سوال خارج از کتاب و بدون گزینه صحیح، هفت سوال (معادل 13 درصد) با دشواری بسیار بالا، 16 سوال (معادل 29 درصد) که این موارد مربوط به سوالات درس ریاضی در رشته ریاضی است.» به گفته ملکی، طبق بررسی‌های صورت‌گرفته، در درس ریاضی رشته تجربی مشخص شد 2 سوال (معادل 7 درصد)، 9 سوال معادل 30 درصد خارج از اهداف کتاب، 2 سوال بدون گزینه صحیح و 3 سوال با دشواری بسیار بالا وجود داشته‌اند: «در درس ریاضی رشته انسانی 6 سوال خارج از اهداف کتاب درسی و 8 سوال معادل 40 درصد با دشواری بالا وجود داشت.» ملکی در خصوص گفته رییس سازمان سنجش که اعلام کرده فقط 5 سوال خارج از کتاب درسی بوده است، یادآور شد: «جالب این است که این 5 سوال هم بعد از نامه‌ای که ما به سازمان سنجش نوشتیم موردپذیرش قرار گرفت. اول این را هم نمی‌پذیرفتند ولی بعداً این پنج سوال را پذیرفتند. حرفمان این است که استان‌داردهایی که اعلام کردند بالاتر از 5 سوال بوده و محدود به ریاضی نیست بلکه در سایر دروس هم اشکالات وجود دارد منتها بیشترین اشکالات مربوط به درس ریاضی است.»